

HAVI ELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2023
JÚLIUS

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/az-mnb-inflacios-alapmutatoi>

A 2023. JÚLIUSI HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2023 júliusában folytatódott és erősödött a hazai infláció csökkenése. Éves összevetésben 17,6 százalékkal emelkedtek a fogyasztói árak. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció egyaránt 17,5 százalékra mérséklődött (1. ábra és 2. ábra).

Az infláció 2,5 százalékponttal lassult az előző hónaphoz képest. A lassuláshoz legnagyobb mértékben a feldolgozott élelmiszerek (-1,3 százalékpont) és az iparcikkek (-0,6 százalékpont) járultak hozzá. Az előző hónaphoz képest az éves bázisú maginfláció jelentősen, 3,3 százalékponttal mérséklődött. A maginfláció csökkenését is elsősorban a feldolgozott élelmiszerek támogatták, de a termékek és szolgáltatások széles körét jellemezte az áremelkedés lassulása. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink szintén mérséklődtek. A ritkán változó árú termékek és a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció éves áremelkedése egyaránt 1,5 százalékponttal csökkent az előző hónaphoz képest (3. ábra).

Az üzemanyagok és a szabályozott árak nélkül számított kosár ára havi összevetésben nem változott (4. ábra). Az alapfolyamatokat jobban tükröző, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított, havi bázisú maginfláció júniushoz hasonlóan 0,6 százalék volt (5. ábra).

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja 13,5 százalékra csökkent. A termékcsoport árai 0,5 százalékkal emelkedtek az előző hónaphoz képest (6. ábra). A nem tartós iparcikkek árai az előző hónaphoz képest emelkedtek, amit a tartós iparcikkek árának csökkenése részben ellensúlyozott. A tartós iparcikkek árscsökkenéséhez a csoportba tartozó termékek széles köre hozzájárult.

A *piaci szolgáltatások* árai havi összevetésben 0,8 százalékkal nőttek (7. ábra). A piaci szolgáltatások éves árindexe 17,6 százalékra csökkent, így az éves árdinamika előző hónapban megkezdődött mérséklődése folytatódott.

A KSH adatközlése szerint az *élelmiszerek* inflációja hetedik hónapja lassul, így júliusban 23,1 százalék volt. A termékkörön belül mind a feldolgozott, mind a feldolgozatlan élelmiszerek éves árindexe jelentősen mérséklődött (8. ábra). A feldolgozatlan élelmiszerek inflációjának lassulását elsősorban a baromfihús és a tojás, a feldolgozott élelmiszerek dinamikájának lassulását pedig főként a tej, tejtermékek és a kenyér árának mérséklődése magyarázta. Júniushoz képest a feldolgozatlan élelmiszerek árai 2,1 százalékkal, a feldolgozott élelmiszerek árai pedig 1,4 százalékkal csökkentek (9. ábra).

Az *alkohol, dohány* termékkör ára júniushoz képest enyhén, 0,1 százalékkal nőtt.

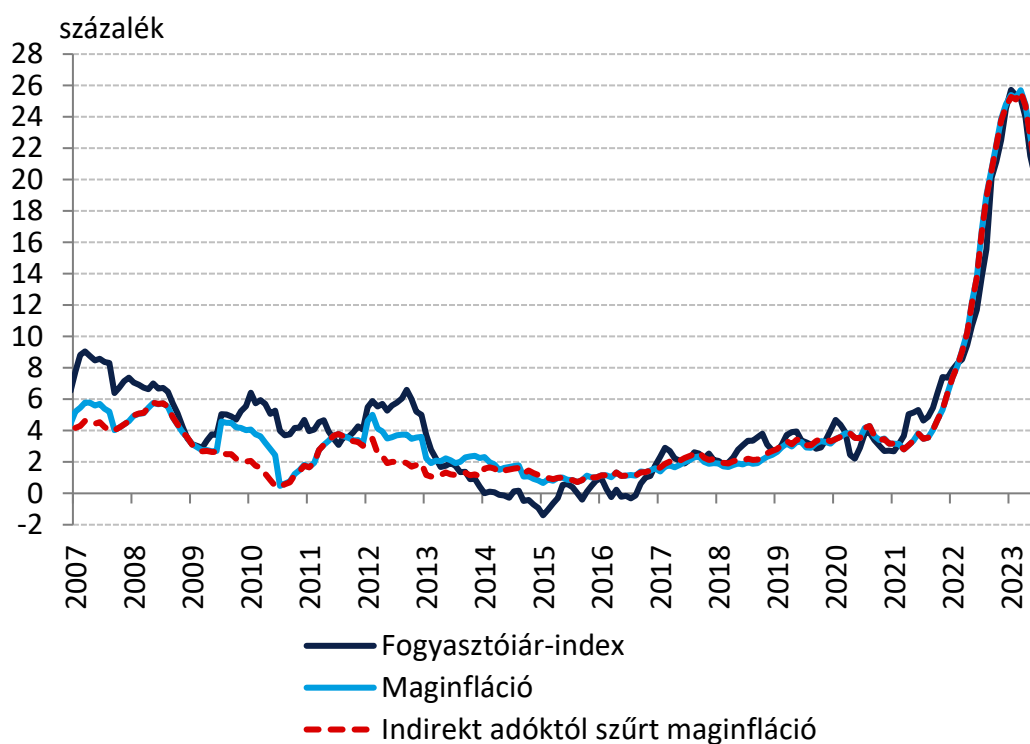
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai júniushoz képest 1,2 százalékkal emelkedtek. Az áremelkedéshez elsősorban a távolsági közlekedés és a vezetékes gáz árának növekedése járult hozzá. Utóbbi áremelkedését a hatósági ár mennyiségi korlátját meghaladó, magasabb árú gázfogyasztás részarányának növekedése okozta.

A *lakosság inflációs várakozását* mérő mutatókat a szokásosnál nagyobb változékonyság jellemzi (10. ábra). A *kiskereskedelmi értékesítési árakra*, illetve a *szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások* csökkenése tovább folytatódott (11. ábra).

Készítette: Rippel Géza

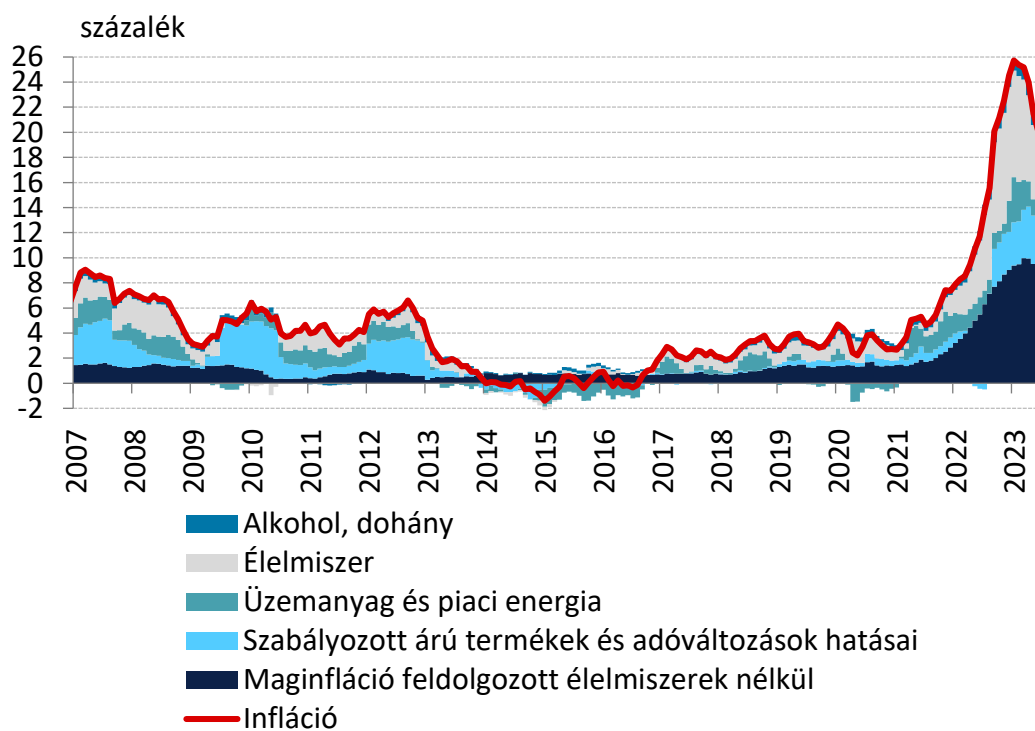
Budapest, 2023. augusztus 8.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

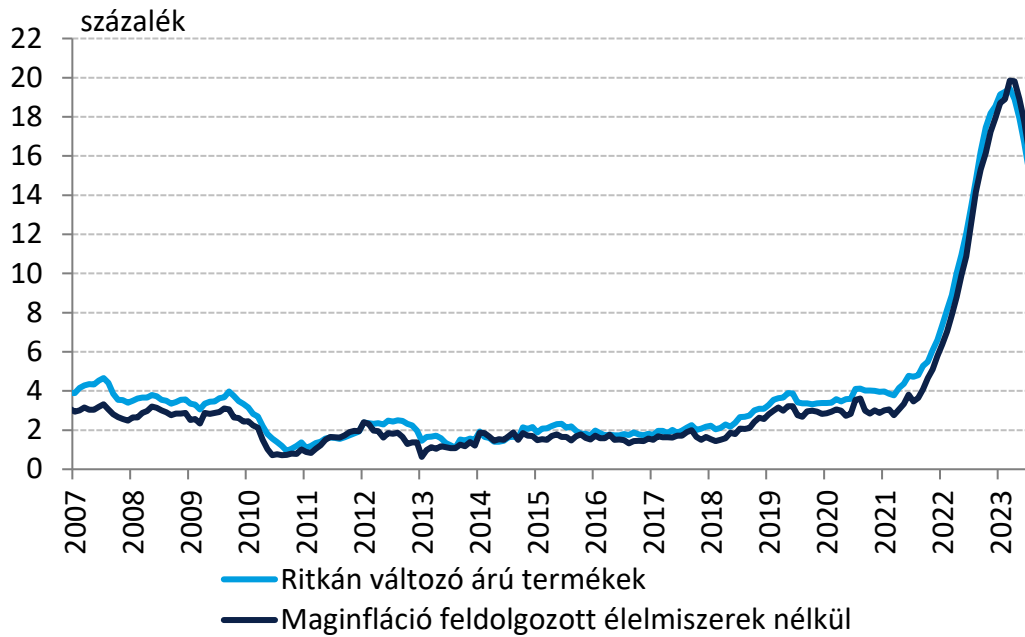

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

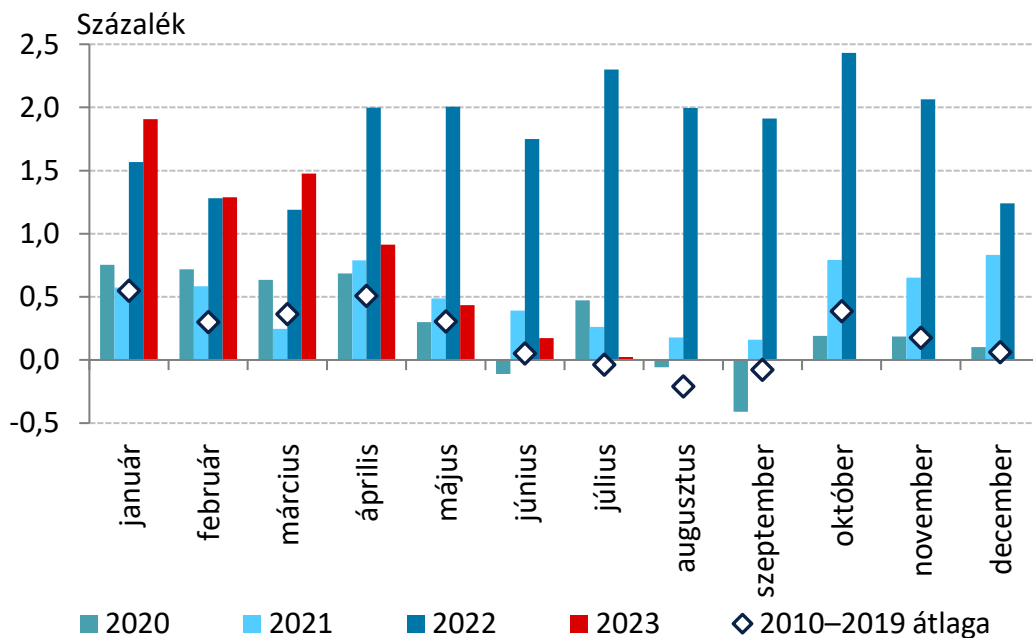

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

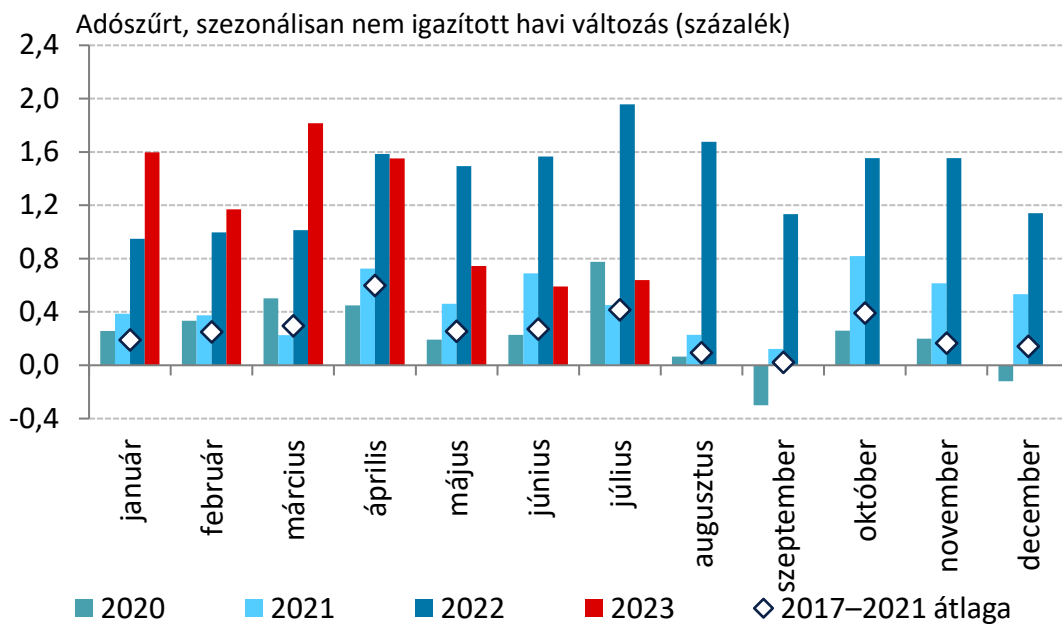

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

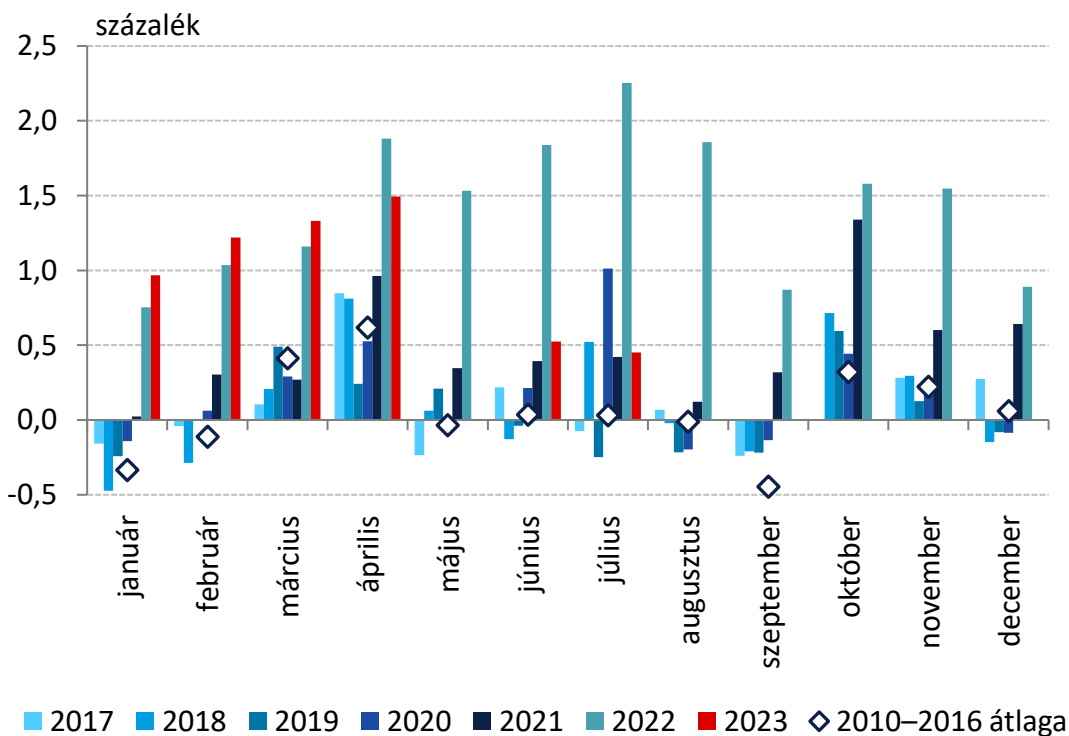
4. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemenyagárak és szabályozott árak nélkül
adószerű, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

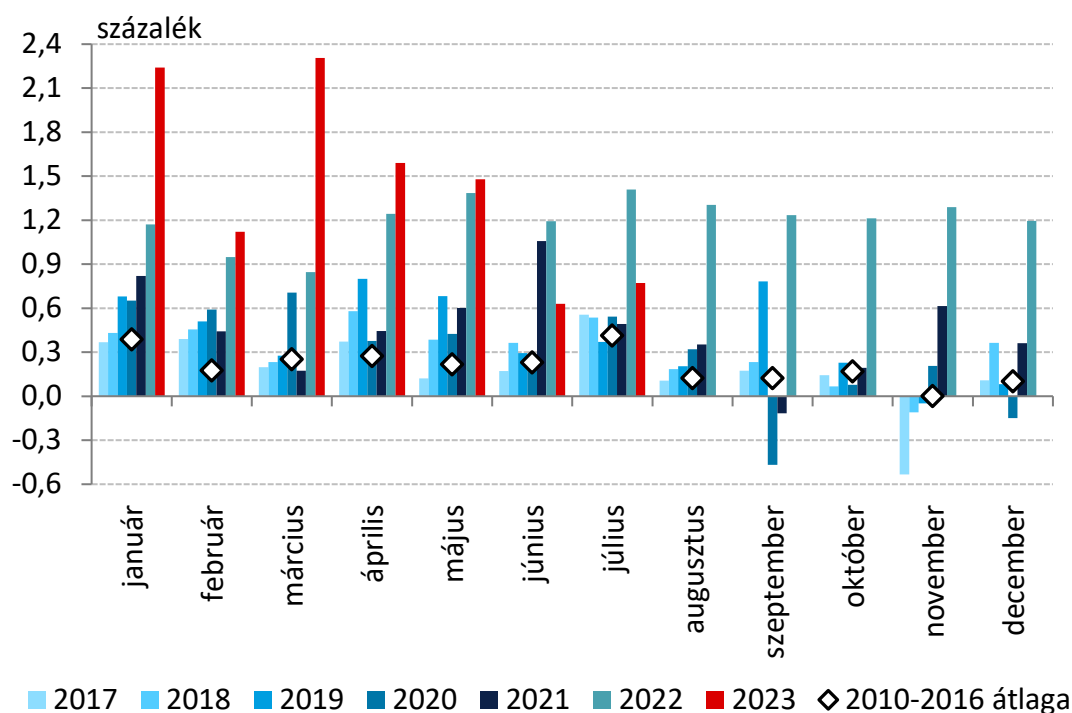
5. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószűrt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

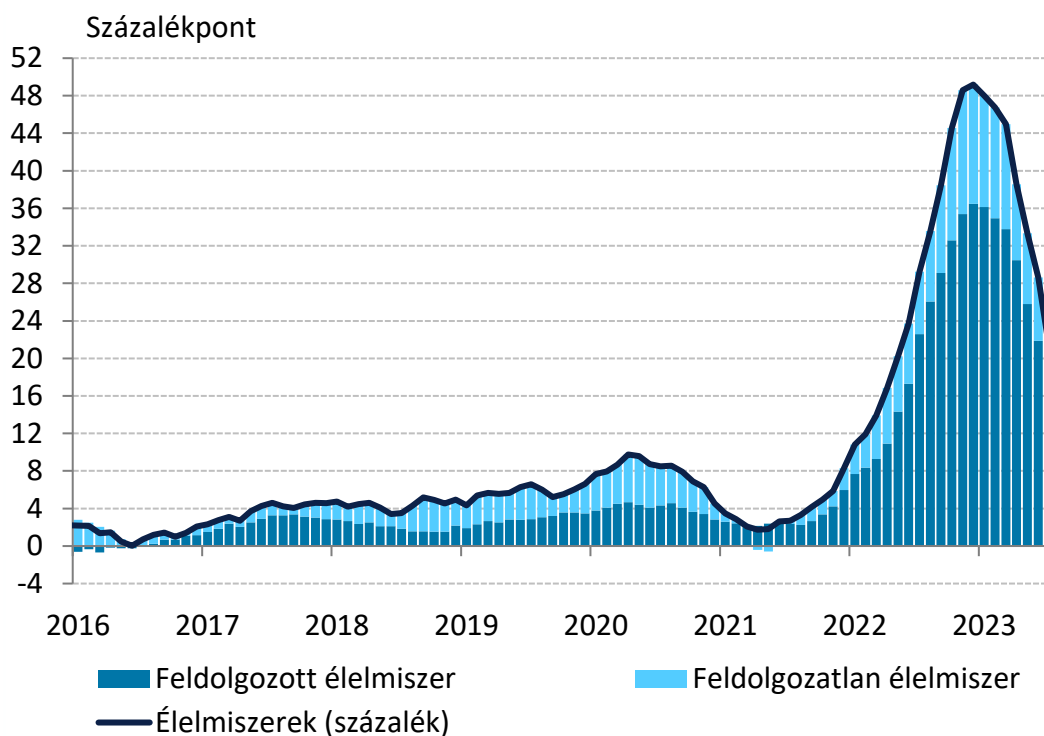
6. ábra: Az iparcikkek inflációja szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

7. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja
szezonalisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

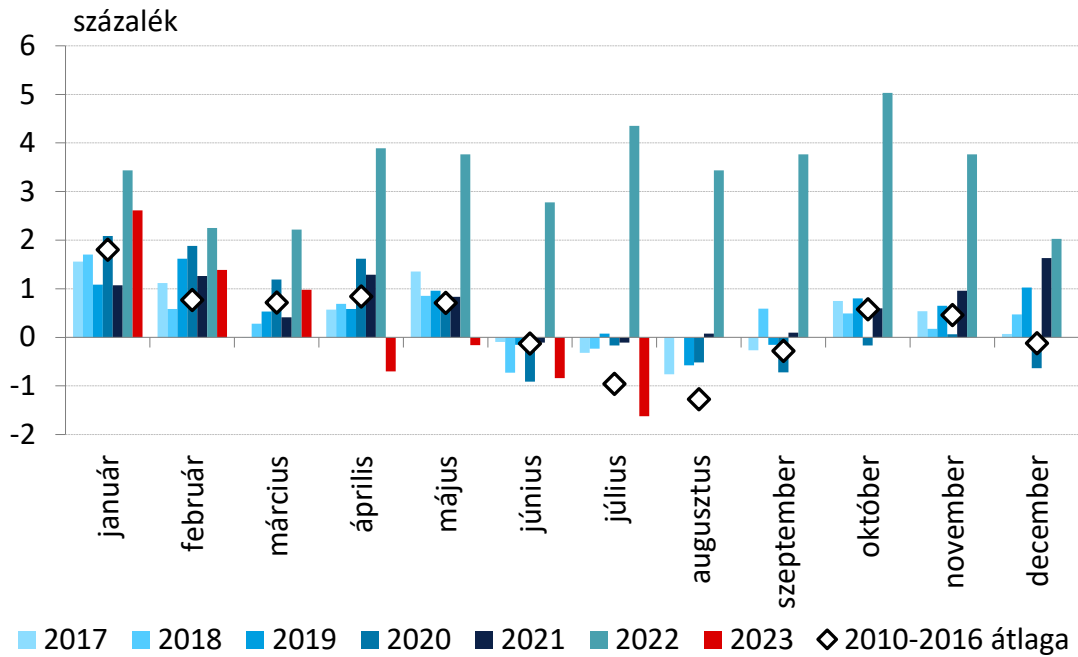

8. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
szezonalisan nem igazított, adószűrt éves változás

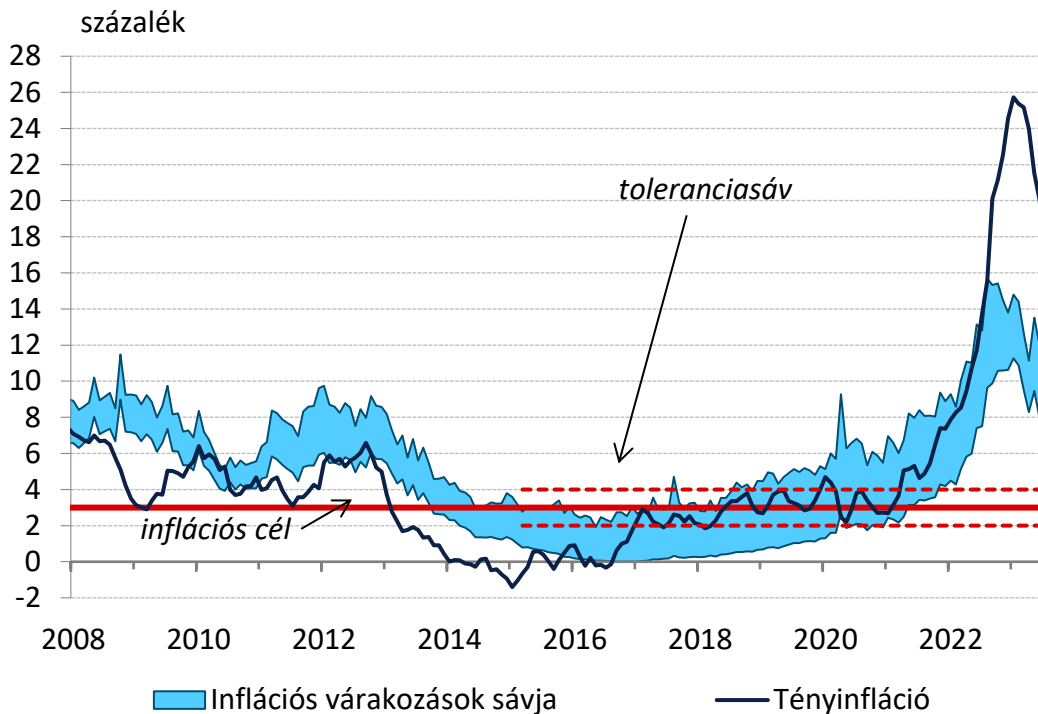
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

9. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezonalisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

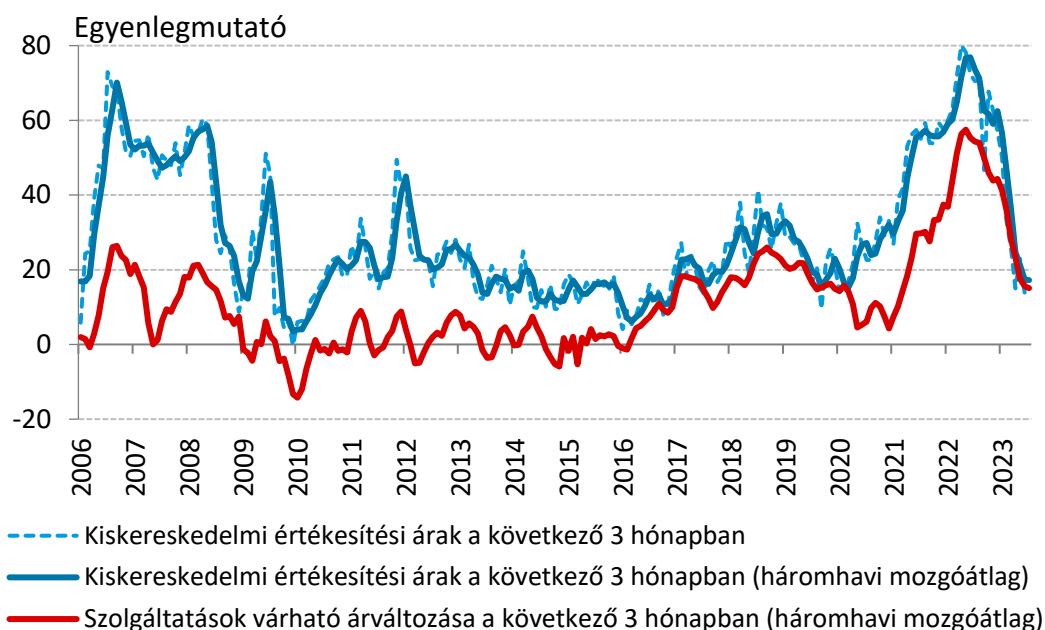
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáruk) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

11. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alpmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2023. július (KSH)					
17,6% (éves változás)					
MNB inflációs alpmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 39,2%	6,0	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 50,2%	8,2	Adósúrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 63,7%	11,1
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 60,8%	11,7	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 49,8%	9,5	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 36,3%	6,5

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.